

ПРЕС КЛИПИНГ

15-16. јун 2013.

НАСЛОВИ

Синдикат не прихвата измене закона;(стр.2)

Измене Закона о раду део мера штедње?;(стр.3)

Слободан Комазец: Из кризе се може за годину дана;(стр.4)

Потрошили смо и бољи живот;(стр.7)

Министарство: Буџетски дефицит за пет месеци 93,65 милијарди; (стр.9)

На путевима остварују само минус;(стр.10)

Табакковић: Пола милијаде евра за мала и средња предузећа;(стр.11)

Наменској индустрији потребна помоћ државе;(стр.12)

Избегавање закона се исплати;(стр.14)

Ребаланс прецењене државне касе;(стр.17)

Негативна селекција ствара услове за мобинг;(стр.19)

Психолошки притисци пре проглашења „вишка” запослени;(стр.21)

Кланови праве лошу радну атмосферу у КЦС;(стр.22)

„Смена” од 36 сати и закидање на плати;(стр.24)

Или пријем код премијера или спавамо испред Владе!;(стр.26)

Сагласност неопходна за решења;(стр.27)

Орбовић: Да избегну отпремнине, послодавци ће отпуштати раднике након што их пребаце у другу фирму;(стр.28)

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1342884/Sindik+ne+prihvata+izmene+zakona.html>

Синдикат не прихвата измене закона

Предложене измене Закона о раду неприхватљиве за Савез самосталних синдиката Србије, нарочито одредба да послодавац исплаћује отпремнину само за период који је радник провео код њега, рекао за РТС председник синдиката Љубисав Орбовић.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић рекао је да су предложене измене Закона о раду неприхватљиве за тај синдикат, нарочито одредба да послодавац исплаћује отпремнину само за период који је радник провео код њега.

Гостујући у Дневнику РТС-а Орбовић је рекао да то отвара простор за бројне манипулације, јер ће се дешавати да послодавац када треба да отпусти раднике, пребаци их у другу фирму и тако избегне плаћање отпремнина.

"Ми предлажемо да се отпремнине ислаћују за онај период за који нису ислаћене и то би био коректан однос", нагласио је Орбовић.

Додао је и да предложене измене закона неће донети лакше запошљавање, како се тврди, већ ће довести до тога да радник неће имати стални радни однос, пуно радно време.

Послодавац ће, како каже, моћи да га позива када му је потребно да ради два сата, један дан у месецу, или како њему одговара.

"То не води ничему. Радници ће постати робови које неко покреће када је њима потребно. Никакав помак у квалитету се неће створити, већ ће се створити зависност. Онај који ради два дана у месецу, неће моћи да заради да преживи месец", навео је Орбовић.

Председник синдиката је нагласио да је боље да радник не ради, него да ради два дана, јер то није решење и не може да обезбеди егзистенцију, а идеја овог предлога је, како тврди, да се створи лажни увид зарад статистике, како се смањује број незапослених.

Нагласио је да ће овај синдикат учествовати у изради измена закона о раду, који у септембру иде у процедуру и ако буду незадовољни оним што се дешава, биће и адекватан одговор синдиката - протести.

Упитан да ли учествују у договорима о мерама штедње, он је одговорио да нису позвани и да је то још једна потврда да у Србији не постоји социјални дијалог.

Измене Закона о раду део мера штедње?

Закон о раду по свој прилици очекују измене, после договора лидера владајуће коалиције. Томе се противе се синдикати. За викенд коначно усаглашавање пакета економских мера. Ригорозне мере штедње у јавном сектору ограничиће ниво дефицита тако да буде одржив, каже министар финансија Млађан Динкић.

За викенд се очекује коначно усаглашавање пакета економских мера између три лидера владајуће коалиције. Министар финансија и привреде Млађан Динкић очекује договор и да се идуће недеље **ребаланс буџета нађе пред Владом**. Према досадашњим изјавама, оно у чему су се лидери сагласили јесу измене Закона о раду.

Припремила Весна Дамјанић Бранковић

Већ годинама послодавци, посебно иностране компаније, траже измене Закона о раду. Они, између осталог, захтевају да отпремнине плаћају само за године проведене код последњег послодавца, да се рад на одређено са године продужи на три и да услови запошљавања и отпуштања буду флексибилнији. Међутим, тим изменама се противе синдикати.

Председник Савеза самосталних синдиката Љубисав Орбовић каже да се у изменама говори о увођењу флексибилног запошљавања у којима радник неће имати стални радни однос и неће имати пуно радно време.

"Послодавац ће моћи да га користи и позива када му је потребан, на рад од два сата, четири сата. Тражиће се да и за оне који имају стални радни однос отпуштање може да се врши без одређених објашњења или поштовања законских минимума", указао је Орбовић.

Ипак, из свих досадашњих изјава из Немањине 11 чини се да ће те измене бити усвојене и да ће то бити део пакета економских мера чије је прецизирање најављено за недељу.

Министар финансија и привреде Млађан Динкић каже да ће ригорозне мере штедње у јавном сектору, ограничити ниво дефицита тако да буде одржив.

"Дефицит ће бити један и по одсто БДП-а нижи него претходне године, иако ће и даље бити висок, око 4,7 одсто на републичком нивоу", каже Динкић.

Према његовим речима, симултано ће се кренути у структурне реформе које ће значити "повлачење државе из предузећа где се држава показала као лош газда и гашење неких субвенција које су до сада покривале велика неуспешна предузећа".

Као део пакета мера најављена је и већа пореска и инспекцијска контрола на терену. То је, чини се, потребно применити што пре, имајући у виду само податак дуванске индустрије да због раста шверца дувана државна каса губи 60 милиона евра годишње.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:439203-Slobodan-Komazec-Iz-krize-se-moze-za-godinu-dana>

Слободан Комазец: Из кризе се може за годину дана

Д. Радека Ђорђевић

Професор јавних финансија и банкарства о стању економије и како је поставити на ноге, политичарима и стручњацима, Европској Унији. Потребна шок терапија у привредном систему

МОЖЕТЕ ли тешко оболели организам, чији органи већином не функционишу, лечити аспирином или пуким обећањима да ће бити боље? Излаз из кризе постоји, програм постоји, дубока реформа свих десет подсистема привредног система је нужна и могућа, али једновремено примењена. На важећој концепцији и моделу развоја криза се само продубљује и продужава - каже у разговору за „Новости“ професор јавних финансија и банкарства Слободан Комазец, који је предавао на готово свим универзитетима бивше Југославије. Српску економију пореди са тешким клиничким болесником са добрим изгледима само ако се ангажују ваљани доктори.

*** У ком року би реформа за коју се залажете дала резултате у земљи којој већ видите омчу дугова око врата?**

- Омча спољних дугова гуши привреду и друштво, отежавајући до крајњих граница оживљавање привреде, инвестиције, решавање незапослености и социјалне тешке проблеме. Спољни дуг је нарастао на више од 27 милијарди евра и његово стварно учешће у БДП је око 97 одсто, а не званичних 86 одсто. Потпуни заокрет у односима у јавном сектору је могућ и нужан. Цели привредно финансијски систем се мора реформом окренути сектору предузећа. Сада је он паразитски, готово самоуништавајући. То је прва претпоставка да се схвати проблем, сагледа његова дубина, а затим најбољи тим стручњака треба да припреми комплетну реформу привредног система. Његова брза примена омогућава потпуни заокрет из кризе у фазу успона у року од само годину дана. Сви субјекти у друштву се тада стављају у нови пословни амбијент и добијају шансу за развој.

ЦЕЛА ПРИВРЕДА РАДИ ЗА КАМАТУ Дијагноза је укратко следећа: незапосленост највиша у Европи, инфлација исто тако. Приватизацијом распродата и готово уништена реална економија. По буџетском дефициту спадамо међу неколико држава с највећим, јавни дуг је просто експлодирао. Веома тром и у прошлој години негативан раст. Цела привреда ради само за камату на иностране дугове. Инвестиције су и уз огроман прилив капитала у овој деценији на граници дезинвестирања - сумира др Комазец.

*** Није ли сувише оптимистички очекивати бољитак за 12 месеци у време када се говори о новом кризном таласу који би могао да задеси светско финансијско тржиште?**

- Из кризе се не може изаћи постепено, већ шок терапијом у свим сегментима привредног система. Није то никакав претерани оптимизам, преокрет се чини нагло.

*** Вођени мишљу да нико не сме немо да посматра продубљавање кризе иницирали сте скуп интелектуалаца почетком ове године. Због чега се део интелектуалне елите определио да ћути, ако би могао да понуди решења?**

- Покушао сам да окупим интелектуалну елиту која је критичка према нашој тешкој стварности, да понудимо решења. Окупило се око 370 интелектуалаца, а од тога свега њих око 40 је било спремно да се укључи у десет савета из различитих области. Нисам могао да формирам ни економски савет, а камоли друге. Зашто интелектуалци ћуће у атмосфери пропадања? Пре свега, медији су потпуно затворени за критички усмерене интелектуалце. Врте се исти ликови, апологете система, скоројевићи без икаквих идеја и решења... И сама наука се сада своди на ниво импровизација и „наручених решења“, а све више се производе као на траци готово полуписмени доктори наука. Шта од њих очекивати? То је постала само амбалажа без садржаја.

*** Заговарали сте експертске владе, није ли илузија да би странке које освоје власт дале одрешене руке стручњацима?**

- И даље заговарам експертску владу научника широких знања, ван странака, с државотворном и националном интегративном идејом. Странке гледају само своје страначке интересе, чак и само личне, створени су партијски забрани, феуди - ту се не може изградити јединствена развојна стратегија. Сада су „ударили у зид“ немоћни да нађу решења, уз „тумарање“ од проблема до проблема, од данас до сутра, гасећи пожаре. Мораће, хтели они то или не, да затраже помоћ, иначе ће их продужена и продубљена криза економије и друштва збрисати.

*** Шта би се у Србији променило ако ЕУ одобри почетак претприступних преговора, а шта да очекујемо ако останемо „на чекању“?**

- Ако се добије тај фамозни датум, ништа се суштински неће променити, осим што ће се упутити сигнал инвеститорима да могу имати поверење у пласман свог капитала. Ако нам дају датум, то ће учинити више због себе да покажу да још постоји интерес држава да се прикључе ЕУ која је у правим егзистенцијалним проблемима. У студији „Криза Европске уније и еврозоне“ констатовао сам дванаест позитивних ефеката придруживања Србије, али и 24 негативна.

*** Земља са крајњег севера Европе - Исланд, саопштила је Европској комисији да одустаје од уласка у ЕУ, треба ли Србији, земљи са крајњег југа, ово чланство више него њима?**

- Не спадам у класичне евроскептике, међутим, када погледамо шта добијамо а шта губимо уласком у ЕУ, Србија би направила велики искорак када би рекла: господо у ЕУ, после свих понижавања, ми вам се у овој фази захваљујемо, затражићемо пријем у чланство када будемо сматрали да смо сазрели да не будемо колонијални привезак, него равноправни партнер. Ако сада уђемо, бићемо у „четвртном кругу пакла“ земаља које служе као јефтина радна снага.

Практично бисмо били само тржиште за пласман робе јер смо за мало шта конкурентни. Ми морамо да развијемо заштитну политику и да спречимо нови талас кризе који ће се појавити пред распад ЕУ, јер је то неминовно. Због тога осовина север-југ почиње да оживљава. Проблем је само ко ће први из ЕУ да повуче ногу... Међутим, када то почне, можемо да очекујемо домино ефекат, јер ће свако гледати да из овог воза што пре искочи.

*** У региону смо међу оним земљама у којима се најтеже живи, али нема великих социјалних потреса какве виђамо у окружењу. Јесмо ли издржљивији од других?**

- Народ је до сада више пута био преварен и изигран... Људи се окрећу себи, својим интересима и голом преживљавању. Заједништво је потонуло, друштво је интересно веома раслојено. Уски богати слој има своје циљеве, осиромашене масе своје. Приватизација је потпуно разбила синдикате, а и они воде своју уску политику малих интереса. Додајмо томе и све тектонске потресе које смо издржали (ратови, бомбардовања, блокаде и санкције...). То је и превише за једну генерацију да остане нормална. Која би то још држава и нација овако издржале? Само заједнички пројекат за бедне, гладне, незапослене, бескућнике, социјално угрожене, младе без перспективе, може да их покрене.

*** Које би мере трајно допринеле смањењу дефицита у буџету? На примерима других држава показало се да универзални савети не делују...**

- Само преко мера и инструмената који ће покренути привредни раст на ниво од 7-8 одсто годишње имамо шансу да повећамо запосленост привреде и становништва, а тиме и да лечимо буџетски дефицит и олабавимо омчу спољних дугова. Наравно, ту су и друге мере око наплате пореза и доприноса, сиве економије, набавки, финансијске имовине, као и укидање свих 130 разних агенција и комисија.

*** Нисте одобравали продају банака странцима, може ли се у том сектору у рикверц?**

- Био сам највећи противник укидања ЗОП-а, ликвидације оне четири највеће банке, али и продаје банака страном капиталу. Сада имамо 33 банке, од тога су 26 стране и приватне, а свега седам државне. Проблем је у томе што се стране и приватне банке руководе сопственим профитом, а не развојем и ликвидношћу привреде. Централна банка их готово нема под контролом. Она препоручује, моли их да спроведу одлуку НБС у вези с кредитима са девизном клаузулом. Могуће је вратити се у национално банкарство, али то је врло деликатан и суптилан механизам и он је у склопу дубинске реформе која се нуди.

*** Јужна банка, коју оснива шест латиноамеричких земаља, требало би да буде алтернатива ММФ-у, којих, по мишљењу ових држава, надзиру САД. Наступа ли време регионалних развојних банака?**

- У књизи „Долар, евро и криза светског монетарног система“ пре две године сам предвидео да се регионалне валуте најпре могу очекивати у региону БРИК-а, у Латинској Америци - што се сада догађа, а да ће трећу групу чинити САД, Мексико и Канада, које се већ повезују у северноамерички регион, са вероватно „амером“ као валутом. У посебној групацији биће извозници нафте и енергенета у Африци и Азији. Долар ће почети да губи пиједестал светске резервне валуте.

ЗДРАВА ХРАНА НАЈВЕЋА ШАНСА

*** У НАРЕДНОЈ деценији прогнозира се поскупљење хране у свету за 40 одсто. Као земља којој је аграр некада био узданица, треба ли да стрепимо?**

- Доћи ће до драстичног поскупљења хране. Посебно здраве, а то је наша највећа шанса у Европи. Са потпуно новом политиком према пољопривреди: цене, откуп, кредитирање, робне резерве, подстицаји, планирање производње, прехранбена индустрија, наводњавање..., то ће моћи да постане наша развојна шанса. Уз то, земљиште ни по коју цену не треба продавати странцима. Ту се крију тешке стратешке последице.

НЕМА ШТА ДА СЕ ЗАМРЗАВА

*** ДА ли је одлука да се плате и пензије не замрзавају куповина социјалног мира на краћи рок или њихово смањење не би ни било ефикасна терапија?**

- Подржавам ову одлуку. Нема се шта замрзавати, јер су практично већ три-четири године на леду. Наиме, у периоду кризе 2008-2012. година реалне зараде и пензије су у великом паду. Зараде су реално снижене за око девет одсто, зараде у јавном сектору 18,5 одсто, у образовању 22 одсто, у здравству 24 одсто и пензије готово 30 одсто. Просечна пензија покрива свега око 35 одсто трошкова живота. Социјална слика друштва је веома тешка и тражити фискалну консолидацију и смањење дефицита буџета и јавног дуга овим потезом је погрешно.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:439200-Potrosili-smo-i-bolji-zivot>

Потрошили смо и бољи живот

С. БУЛАТОВИЋ

После пет година економске кризе све је мање грађана Србије који верују да ће доживети некадашњи стандард. Куповна моћ за просечну плату готово иста као и пре 40 година. Међу младима данас скоро половина без посла

РОЂЕНИ су у годинама када су њихови родитељи зарађивали највише и живели најбоље. Они су прегазили 30. годину, ретко ко ради, а и они који одлазе на посао - од плате једва преживљавају. Уместо станова и викендица стрепе да ће деци оставити дугове. После пет година економске кризе све је мање грађана Србије који се надају да ће доживети боље дане.

Привреда Србије ове године би требало да ојача два одсто, недовољно да се опоравак осете и потрошачи. Када би српска економија напредовала и дупло брже, поручују економисти, скоро читава деценија нас дели од некадашњег стандарда.

- У овој години биће достигнуто око 70 одсто бруто домаћег производа из 1989. године и око 40 одсто индустријске производње из те године - каже економиста Мирослав Здравковић, уредник „Макроекономије“. - Уколико бисмо у овој години имали стопу раста БДП-а од четири одсто, и имали је као просечну у годинама пред нама, 1989. годину бисмо, према нивоу економске активности, премашили тек 2022. године. Мања стопа раста значи да је тај моменат у још даљој будућности.

КИЛОМЕТРИ У МЕСТУПОДАТАК за размишљање је и број километара пута који пролази кроз Србију. Последњем збиру, укупно 43.753 километра пута, били смо најближи још 1998. године. Тада је места у Србији повезивало 43.486 километара друмова. Укупно регистрованих друмских возила у Србији је данас близу два милиона. Пре 14 година било их је око 1,7 милиона.

Година највеће индустријске производње, 1989, није и време када је стандард био најбољи. Плате су, показује статистика, реално највише вределе деценију раније - 1979. године. Те године, показују подаци Републичког завода за статистику, просечни грађанин Србије сваког месеца је примао 5.826 динара. То је, на пример, било довољно да купи више од 600 килограма хлеба. Две године касније просечна зарада је износила око 9.400 динара и била је довољна за 236 литара вина, скоро 20 пари дечјих ципела или 200 одлазака у позориште.

Данашња зарада од 46.000 динара плаћа око 480 килограма хлеба и једва је довољна за 10 пари дечјих ципела. У вину вреди око 150 литара, а просечног радника, уколико улазнице не купује на попусту, у позориште може да одведе мање од 60 пута. С друге стране, дугачак је списак намирница и производа за које се данас издаваја мање новца - кромпир, шаргарепа, кокошија јаја...

- Постоје разлике у релативним ценама - објашњава Здравковић. - Неке ствари је раније било могуће купити у већим количинама, али нешто је данас доступније. Куповна моћ за просечну плату скоро је иста као и пре 40 година.

Кључна разлика је, међутим, у броју оних који је примају.

У привредно најуспешнијим годинама у индустрији је радило и више од 900.000 људи. Данас индустрија упошљава свега трећину тог броја - око 370.000 радника. Привредно активног становништва 1971. године у Србији је било 3,85 милиона. Данас их је милион мање. Само пољопривредника је скоро пет пута мање. Пре четири деценије од земље је живело скоро два милиона људи, а данас око 406.000. У јавној служби 1971. године радило је 367.119 људи, а данас најмање 440.000. До посла млади једва долазе, па је тренутно скоро половина „најсвежије“ радне снаге - без радне књижице.

- Најбољи показатељ стандарда су подаци о стопи незапослености - каже Владан Божанић из Републичког завода за статистику. - У 2008. години мање од 14 одсто радно способних грађана Србије је било без посла. Данас их је скоро четвртина. Последњи податак каже да је чак 42,25 одсто стопа незапослености међу грађанима узраста од 15 до 29 година. То прате и подаци о порасту броја сиромашних. Пре четири године стопа је износила 6,9 одсто, а у 2010. је достигла 9,2 одсто. То је последњи податак који имамо. Истраживање је у току, а резултате ћемо имати на јесен.

Њиховим родитељима диплома школе или факултета обећавала је сталан посао, а посао сигуран живот. Данашње генерације годинама чекају редовну плату, али она не обећава миран сан и пун стомак.

ГДЕ СУ СТАНОВИУ 1979. години, коју ће грађани Србије памтити по највећим платама, саграђено је и највише станова. Завршено их је чак 59.577. Према последњим подацима, из 2010. године, у Србији је сазидано укупно 18.648 стамбених јединица. То је више него три пута мање. Зидало се све до 1990. године. Тада је завршено 41.547 станова. Наредних година број се кретао око 20.000, али ваља имати на уму да је баш у том периоду почела да напредује нелегална градња.

- Млади се данас на тржиште рада укључују пре свега кроз привремене и повремене послове - објашњава доцент Душан Мојић са Филозофског факултета у Београду. - Њима радни однос тек не гарантује сигуран и лагодан живот. Ни запослени са пуним радним врменом не зарађује довољно да би живели добро. Морају да пронађу додатан посао, а то свакако не значи квалитетан живот. Млади више нису само незапослени. Они су неактивни. Гледају да што дуже остану у образовном систему, а родитељи за то често немају пара. Сви и даље верују да ће им

образовање донети напредовање на друштвеној лествици. Стопе уписа остају доста високе. Посла је мало, али се и захтеви повећавају. Млади су тако и принуђени да се све више образују са неизвесним исходом да ли ће им се то на крају исплатити. Судбина им умногоне зависи од финансијског и социјалног капитала њихових родитеља.

Када ће економској кризи у Србији доћи крај, више нико не прогнозира. Када се привреда бори за опстанак, а из месеца у месец смањује број запослених, стандард губи битку.

- Докле год се говори о „реформама“ и сличним великим причама, а превиђају сасвим обични грађани, можемо се надати само даљој разградњи и економије и сваког живота у Србији - сматра Мирослав Здравковић. - Када грађанин Србије и његове потребе буду стављене на прво место, као и потребе сваке особе која жели да се бави приватним послом, тада ће и кренути економски опоравак. Србија не постоји због профита домаћих капиталиста, нити због филијала страних компанија, већ због свих њених грађана. Када се политике буду креирале у складу са општим интересом, а не појединачним, тада ћемо видети и осетити бољитак.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:439131-Ministarstvo-Budzetski-deficit-za-pet-meseci-9365-milijardi>

Министарство: Буџетски дефицит за пет месеци 93,65 милијарди

С. Б.

Мањак у буџету Републике Србије у мају повећан за 17,73 милијарди динара. После пет месеци дефицит премашио 93 милијарде динара

СРБИЈА је у мају "минус" повећала за 17,73 милијарди динара. После пет месеци дефицит буџета достигао је 93,64 милијарде динара. Без хитних мера штедња и скорог ребаланса државна каса би могла да се приближи прошлогодишњем неславном резултату, када је мањак прешишао 190 милијарди динара. Кад би се задржао тренутни темпо, јавним финансијама би на крају године могло да недостаје 224 милијарди динара, што је скоро 100 милијарди више од плана.

Већ у недељу поново ће се састати челници владајућих странака - премијер Ивица Дачић, први потпредседник Владе Александар Вучић и министар финансија и привреде Млађан Динкић. Очекује се да усагласе детаље већ договореног плана штедње који треба да сачува 40 милијарди динара. Предлог ребаланса већ наредне недеље треба да се нађе пред Владом, а крајем јуна и пред Скупштином Србије. Истовремено, од примене нових пореских закона се очекује уштеда од око 30 милијарди динара.

Подаци о буџету у првих пет месеци показују да су порески приходи далеко мањи од првобитног плана. До сада се слило мало више од 286 милијарди динара. Од пореза на додату вредност, од кога се очекивало 434 милијарде динара, стигло је свега 159,2 милијарде динара. Очекивања су, то потврђује и мај, изневериле и акцизе.

РАЗДУЖИВАЊЕЈАВНИ дуг Србије смањен је у мају за 107 милиона евра и износио је 18,9 милијарди евра - наводи Министарство финансија. - Учешће јавног дуга у бруто домаћем производу смањено је на 56,3 одсто. Раздуживању државе у мају највише су допринели исплата старе девизне штедње и отплата доспелих државних хартија од вредности.

Наплаћено је 72,3 милијарде динара што значи да би до краја године могло да стигне укупно 173 милијарде, а планирано је 233 милијарде динара. И порез на добит предузећа неће успети

да достигне зацртани ниво - досад је наплаћено 21,3 милијарде динара. Очекивало се да успешне компаније у касу током 2013. уплате укупно 70 милијарди динара. Када се у рачуницу укључе локалне самоуправе и поједина јавна предузећа мањак после пет месеци 2013. је нешто мањи.

- Најновији подаци показују да је у периоду јануар-мај ове године дефицит консолидованог рачуна буџета износио 78,3 милијарди динара - наводи се у саопштењу Министарства финансија и привреде. - Резултат консолидованог рачуна комплетне државе је бољи у односу на републички ниво, с обзиром на то да је у појединим секторима на консолидованом нивоу остварен суфицит. Највећи суфицит оствариле су општине и градови, у укупном износу од 10 милијарди динара, као и Републички фонд за здравствено осигурање, у износу од 7,8 милијарди динара. Суфицит су остварили и Фонд за социјално осигурање војних осигураника, 0,8 милијарди, АП Војводина 2,7 милијарди динара и ЈП "Путеви Србије" 0,4 милијарде динара.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:439055-Na-putevima-ostvaruju-samo-minus>

На путевима остварују само минус

С. БУЛАТОВИЋ

Предузећа из области саобраћаја и складиштења 2012. „зарадила“ губитак од 54 милијарде динара. Грађевинарство лане достигло мањак од 37 милијарди динара, осам пута већи него у 2011.

НАЈУСПЕШНИЈЕ и најнеуспешније компаније у Србији одредиле су судбину својих сектора. Прошле године су са највећим губитком пословала предузећа из области саобраћаја и складиштења. Достигла су „минус“ од 54 милијарде динара, а највећи део одлази на мањак „Србијагаса“ од 35 милијарди динара, који је и највећи губитах српске привреде у 2012. години. С друге стране, највећи добитак иде на „душу“ рударства, око 40 милијарди динара. У овој делатности послује најуспешнија компанија, НИС, која је лане остварила добит од 49 милијарди динара.

Превоз људи и складиштење робе само годину раније компанијама су омогућили добит од око 14,5 милијарди динара. У овом сектору су, међутим, и „Железнице Србије“. Оне су лане имале губитак од око 16,6 милијарди динара. Годину раније, захваљујући томе што је држава преузела део њихових старих дуговања, биле су у добитку. Део губитка саобраћаја иде и на терет „Јат ервејза“, који је 2012. завршио са губитком од 3,6 милијарди динара. И остала саобраћајна предузећа имала су проблема.

- Сектор саобраћаја је прошле године био оптерећен негативним курсним разликама - каже Велибор Совровић, директор „Ласте“ и потпредседник Привредне коморе Србије. - Прошлу годину је обележио и скок цена горива, а и број путника је смањен. Ове године очекујемо стабилизацију, пре свега јер је курс прилично стабилан, као и цене горива. И даље пада број путника, и то између осам и десет одсто, али наше предузеће у првих шест месеци бележи нешто боље резултате.

ДОБИТНИЦИСА добитком у Србији је лане пословало девет сектора. Међу њима, чак осам је било у „плусу“ и у 2011. години. - Највећи позитиван нето финансијски резултат, као и у претходној години, исказало је рударство - пише у саопштењу Агенције за привредне регистре. - Следе информисање и комуникације са добитком од 15,7 милијарди динара, и трговина на

велико и на мало, са добитком од 10,8 милијарди динара, и он је удвостручен у поређењу са претходном годином.

У Србији је лане непрофитабилно пословало још девет сектора. После саобраћаја, највећи минус су достигли грађевинари - скоро 37 милијарди динара. То је чак осам пута већи минус него у 2011. години.

- То је због тога што је реализација посла била мала - објашњава Горан Родић, експерт из области грађевинарства. - Фирме су због великвидности узимале кредите по зеланашким каматама. Тако су побољшавале финансијску ситуацију, јер им држава и локалне самоуправе нису редовно плаћале. Нови послови, међутим, нису дошли. Истовремено гас је покупео 50 одсто, а цене квадрата, због мале тражње, нису мењане. Грађевинска индустрија је десеткована. Сада држава најављује стечај предузећа. Неће им исплатити дуговања, она неће својим дужницима, а радници ће остати држави на „врату“.

Финансијске делатности и делатност осигурања су у губитку од 14 милијарди динара, скоро исто колико и пословање са некретнинама. Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, годину су завршили у „минусу“ од скоро 13 милијарди динара. Годину раније пословали су са добитком од 22 милијарде динара.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:438996-Tabakovic-Pola-milijade-evra-za-mala-i-srednja-preduzeca>

Табаковић: Пола милијаде евра за мала и средња предузећа

Тањут

Гувернер Народне банке Србије изјавила је данас да ће Европска инвестициона банка одобрити Србији кредит од пола милијарде евра за развој малих и средњих предузећа

БЕЧИЋИ - Гувернер Народне банке Србије (НБС) Јоргованка Табаковић изјавила је данас да ће Европска инвестициона банка (ЕИБ) одобрити Србији кредит од пола милијарде евра за развој малих и средњих предузећа.

Она је, на Самиту министара финансија и гувернера региона који се одржава у Бечићима, казала да је банкарски систем у Србији стабилан и да нема разлога за забринутост.

"Потврда томе је да ће ЕИБ одобрити Србији кредитну линију од 500 милиона евра за развој малих и средњих предузећа. То значи да се Србији верује и да је повољно место за улагање", истакла је Табаковић.

Она је то саопштила током панела "Економска будућност региона - монетарна политика као полуга изласка из кризе", додајући да на тај начин жели да "ухвати муштулук" министру финансија Србије Млађану Динкићу, који такође присуствује самиту.

Самит у Бечићима представља највећи годишњи регионални финансијски и монетарни скуп, на коме министри финансија и гувернери размењују искуства о стабилизацији јавних финансија и монетарној политици као полузи за излазак из кризе.

Циљ самита је, како је саопштено, да се размотре мере којима се могу умањити ефекти глобалне кризе и убрзати опоравак, уз одржавање макроекономске стабилности.

На самиту учествује и велики број представника водећих банака и компанија из региона, као и представници међународних финансијских институција. Недељник НИН овај самит организује другу годину за редом, уз институционално покровитељство Министарства.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:439212-Namenskoj-industriji-potrebna-pomoc-drzave>

Наменској индустрији потребна помоћ државе

Екипа „Новости“

Српској наменској индустрији, упркос великим успесима које постиже, потребна помоћ државе. Најамбициознији посао је производња високософистициране ракете "алас" у сарадњи са УАЕ

КАДА је британски магазин "Економист" објавио да је пушка, уз малине и тенис, 2011. била најважнији производ Србије, није много погрешно - те године извезено је оружја и муниције у вредности већој од пола милијарде долара. Последње најаве сарадње са Емиратима и Русијом могле би да у следећих неколико година ову бројку помноже и неколико пута. Да би српска наменска индустрија, међутим, постала стуб српског извоза потребно је да је подупре и држава са, како се процењује, близу 100 милиона евра.

Овај новац помогао би војној индустрији да се избори са проблемима који су се слагали деценијама - милионским дуговима, великим трошковима производње због застарелих машина и опреме, али и и недостатком квалитетног кадра.

Окидач за ренесансу српске војне индустрије могла би да буду нова партнерства, пре свега са Русијом и Уједињеним Арапским Емиратима. Од ових послова очекује се да домаћим фабрикама отворе низ нових тржишта на Блиском и Далеком истоку.

НЕСРЕЋЕ

ОДНОСИЛЕ И ЖИВОТЕРАД војне индустрије протеклих неколико година отежало је и неколико великих несрећа, које су односиле и животе запослених. Експлозије су тресле погоне лучанског "Милана Благојевића", чачанске "Слободе", ваљевског "Крушика" и баричке "Прве искре". Најтежа несрећа погодила је "Први партизан" у Ужицу 2009. године, када је у барутном одељењу страдало седморо радника ове фабрике. Да би фабрике производиле више, али и запослени били безбеднији, потребно је најмање 40 милиона евра.

Као најамбициознији посао најављена је сарадња са УАЕ на завршетку развоја и серијској производњи високософистициране ракете "алас". Овај посао биће вредан више од 200 милиона евра, а у првој фази планирана су арапска улагања од око 24 милиона евра. "Алас" се, иначе, сматра најамбициознијим развојним пројектом домаће војне индустрије, а реч је о ракетном систему са навођењем, чији је домет и до 60 километара.

Слично је и са производњом оклопних транспортера у Великој Плани, где се силазак првих возила очекује већ крајем ове године. Овај челик могао би да ојача одбрану Војске Србије, али и да донесе џакове долара из света. Уз подршку Русије, заједнички производ могао би да се продаје на тржиштима источно од Урала, којима Србија до сада није имала приступ.

Добру прилику за промоцију својих производа и контакте са новим купцима наменска индустрија имаће на предстојећем Сајму наоружања и војне опреме "Партнер 2013", који ће од 25. до 28. јуна бити одржан у Београду. На њему ће се представити све водеће фабрике оружја, муниције и одбрамбене технике које раде у Србији, а чији број се додајује и до 400, али и све војне научноистраживачке установе које раде на развоју, испитивању и производњи борбених средстава.

Оружје и војна опрема готово су једини изузетак од правила да Србија више увози него што извози, јер је више од 90 одсто производа српске наменске индустрије намењено купцима из света. Међу највећим партнерима Србије у овој области је Ирак, са којим су закључена два велика уговора вредна више до 330 милиона долара. Међу старим сарадницима још из времена СФРЈ су и Алжир, Египат, Ангола, земље Блиског истока, али и Малезија, Бангладеш и Вијетнам.

ПОСЛОВИ БЕЗ ЕПИЛОГА ВРЕДНОСТ послова наменске индустрије била је последњих година често средство за маркетинг влада и министара одбране. На велика звона ударано је о "историјским пословима", који су до данас остали мртво слово на папиру. Громогласно најављени послови у Либији крахирани су заједно са Гадафијевим режимом, а без епилога остало је партнерство са Кувајтом, у чијем је средишту требало да се нађе ремонт тенкова М84, које је Југославија још осамдесетих продала овој земљи.

Пут до корисника у иностранству протеклих година најлакше је налазила домаћа муниција. На свим меридијанима по цени и квалитету позната је српска класична аутоматска пушка М70 и њена савремена верзија М21. Опредељење државе последњих година било је да Србија извози заокружене софистициране системе, као што је школско-борбени авион "ласта" или оклопно возило "лазар".

- Највише смо окренути Војсци Србије, али са предузећем "Југоимпорт СДПР" имамо уговоре и за кориснике из иностранства - каже пуковник Зоран Рајић, директор Војнотехничког института, установе која је мозак домаће војне индустрије. - Очекујемо да купцима из света, од нових пројеката, посебно буду занимљиве беспилотне летелице, које производи свега петнаестак држава у свету.

Језгро наменске индустрије Србије чини шест предузећа са већинским државним капиталом. Она имају око 8.000 запослених, од којих око 6.000 њих има стални посао. Поред ових, за наше прилике, гиганата, у овом сектору ради још 40 мањих предузећа, која производе делове и компоненте. Протеклих неколико година ове фирме су обрнуле близу милијарду долара, а посла је и данас напретек.

- Уговорили смо послове до краја године чија је вредност 172 милиона евра - кажу у чачанској фабрици "Слобода". - То, међутим, није коначно, јер, непрекидно преговарамо са иностраним купцима.

У чачанској компанији недавно је отворен објекат за комплетирање артиљеријске муниције, чија су изградња и опремање коштали око 5,5 милиона евра. Изградњом овог постројења биће повећана продуктивност, па ће "Слобода" месечно производити три пута више артиљеријске муниције него до сада.

Поред великих успеха предузећа оружја и муниције, од 2007. године бележе се и велики проблеми који чекају на системско решавање. У њиховом гомилању кључну улогу су одиграле економске санкције деведесетих година, али и НАТО, који је 1999. године добар део ових фабрика сранио са земљом.

О изгубљеном технолошком кораку сведочи просек старости машине у "Застави-оружју" која је око 40 година. Велики проблем је и кадровска несразмера - поред вишка запослених добар део

фабрика кубури са стручњацима, који би својим идејама могли да помогну производњу. Због тога, упркос пуној производњи и добрим билансима, добит је често на ивици исплативости.

- Постоји закључак Владе Србије да за комплетну наменску индустрију обезбеди 75 милиона евра државних гаранција - износи план опоравка Раде Громовић, директор крагујевачке фабрике. - Ова средства би преко Фонда за развој била пласирана у пословне банке, које би нам дале повољне инвестиционе кредите. Тако би фабричким капацитетима био удахнут нови живот.

"ПЕГАЗ" И "КОБАЦ" ГЛАВНИ АДУТИ

ПОРЕД доказаног квалитета пешадијског и личног наоружања и муниције, Србија има велика извозна очекивања од школског авиона "ласта", који се већ користи у Ираку. "Утва" из Панчева има капацитете и за успешну производњу летелице "кобац", чији развој је још у току. Овај турбоелисни авион биће намењен за напредну обуку, али и за борбену употребу у подршци противтерористичким снагама. Адути војне индустрије су и беспилотне летелице "врабац" и "пегаз", као и артиљеријска средства, која се готово непрекидно унапређују.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Izbegavanje-zakona-se-isplati.sr.html>

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ: САША ЈАНКОВИЋ, заштитник грађана Републике Србије

Избегавање закона се исплати

Они којима послодавац није уплаћивао доприносе за ПИО, а од тада је прошло 10 година, практично неће имати право чак ни да туже послодавца за неисплаћене доприносе, а у пензијском фонду неће моћи да остваре право на пуну пензију

Најновијим сетом пореских закона држава је усвојила предлог о застаревању пореза и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање чиме је практично заштитила послодавце који су се оглушили о закон, оштетили и раднике и буџет. Уместо да их натера да ову грешку исправе макар на суду, држава их је новим законом ослободила сваке одговорности, па и могућег утуживања на суду! Само лане, послодавци су „превидели” да за више од 98.000 радника уплате доприносе, ускраћујући им тако право на пензију.

– То је нож у леђа радницима и шамар у лице савесним послодавцима – каже у разговору за „Политику” Саша Јанковић, омбудсман – заштитник грађана Републике Србије.

Шта то значи за раднике који би сутра у пензију, нису знали да им послодавац није уплаћивао доприносе, а прошла је деценија од тада?

Практично, ти људи, а таквих је много, неће имати право чак ни да туже послодавца за неисплаћене доприносе, а у пензијском фонду неће моћи да остваре право на пуну пензију јер у њиховом стажу недостају уплате.

Да ли постоји оваква пракса било где у Европи?

Није ми познато. У неким државама Европе грађани сами одлучују у који ће пензијски фонд да им послодавац уплаћује доприносе или добијају бруто плату, па сами уплаћују где желе.

Код нас, и у још неким земљама, другачије је – постоји обавезни пензијски фонд који је држава основала и законска је обавеза послодавца да у њега уплаћује доприносе за своје раднике, који се делимично и раднику одбијају од зараде.

Постоје и државни органи и организације који су овлашћени, и чији руководиоци и службеници за то добијају плату, да прате како послодавци испуњавају своје обавезе и да у случају потребе реагују – ако треба и прекршајним и кривичним пријавама.

Зашто се нашим послодавцима гледа кроз прсте?

Код нас је проблем што деценијама уназад поједини послодавци крше закон и не уплаћују доприносе, надлежни државни органи појединим од њих гледају кроз прсте, а штету сnose радници. Без уплаћених доприноса не могу у пуноправну пензију, нити могу да овере здравствену књижицу. То је потпуно неправично, јер штету за то што неки послодавци крше закон, а држава им гледа кроз прсте, сnose радници.

Да ли је на овај начин пропала и последња шанса радника да му послодавац плати заостале доприносе?

До последњих измена пореских закона увек је у закону стајала одредба да неуплаћени доприноси не застаревају, те су неки радници тешком муком успевали да дођу до судских пресуда, а после додатне борбе и да послодавац коначно, по пресуди или после стечаја, уплати заостале доприносе или бар њихов пропорционалан део.

Последњим изменама закона та једина преостала заштита за радника је брисана и доприноси сада застаревају. Чак застарева и право на наплату доприноса који су утврђени правоснажном судском пресудом – дакле људи који су успели на суду, али послодавац још није извршио судску пресуду, остају само с папиром у руци, а и тај папир су при том скупо платили у виду судских такси, љутње и отказа послодавца, изгубљеног времена и здравља...

Каква су будућа права радника чији је послодавац избегавао ову обавезу, а због које данас не сноси никакву одговорност?

По садашњим прописима нема их.

Ко је крив за то што држава толерише неуплаћивање доприноса?

Крив је политички популизам и слабост правне државе. Одржавају се на државном вештачком дисању предузећа која на тржишту не могу да опстану, а на рачун Уставом гарантованих права радника. Појединим предузећима ствара се некоректна предност на тржишту, јер они који не уплаћују доприносе имају мање трошкове и, касније, већи профит.

Каква се порука тиме шаље савесним послодавцима?

По ко зна који пут држава је послала поруку да се избегавање закона исплати. Ако је неко „вешт” да га и данас избегне, за десет година дуг према јавном пензионом фонду му се брише.

Опозиција тврди да је ово преседан. Да су радници остављени на улици, јер већина нема могућности сама да плати доприносе. Тврде да су ове проблеме решавали тако што је држава повезивала стаж. Уставни суд је рекао да је то неуставна одлука. Шта је алтернатива?

Није моје да се бавим ставовима опозиције нити власти, већ упоређујем стање у животу са уставним гаранцијама права грађана. Ако морам, рећи ћу да ни начин на који је претходна влада решавала питање неисплаћених доприноса није био системски, нити правичан, нити законит. По којим критеријумима је влада одлучивала којим радницима ће „преспојити” стаж, а којим не?

Зашто би „право” на спајање стажа добио неко ко је радио у једном предузећу, а неко у другом не? Како влада може да на папиру „споји” стаж, а у ствари новац не уплати у пензијски фонд? И, коначно, у ком закону је такво овлашћење за владу било предвиђено?

Шта је онда овим урадила садашња влада?

Од свега, садашња влада је формално решила само последње питање – створила је себи у закону овлашћење да неком предузећу, по предлогу ресорног министра, отпише неуплаћене порезе и доприносе, а неком не. Сматрам то озакоњивањем политичког волонтаризма који су практиковале претходне владе, на штету уставних гаранција владавине права и једнакости примене закона на све.

Како предупредити овакве ситуације с обзиром на то да ни новина да банке контролишу уплату доприноса није дала баш никакве ефекте?

Држава ће саму себе натерати да дисциплинује послодавце онда када преузме обавезу да, као што у Уставу пише, заиста гарантује остваривање људских права. То у пракси значи да ако неко не поштује закон, а државни инспекцијски органи због своје селективности, корумпираности, неефикасности или било ког другог разлога не санкционишу починиоца и натерају га да закон поштује, тада се уплата неопходна за остваривање права грађанина који није ниједан закон прекршио мора обезбедити из државног буџета.

Пошто пара за тако нешто нема, држава би, ваљда, морала да обезбеди да послодавци поштују закон. А када би сви који то морају уплаћивали у обавезне фондове, онда би се и стопа доприноса могла снижити.

Сада је она веома висока, управо и због тога што онај ко плаћа, плаћа и за оне који не плаћају. А онда се, да би се избегли огромни доприноси, пишу фиктивне, мање плате, а остатак исплаћује на руке, због чега ће, опет, пензија бити мања него што би требало да буде...

Како се осећате као човек који види да држава доноси лоше законе, ви утврдите да су права грађана нарушена, укажете на ту појаву и – да ли се на томе све заврши?

Већ годинама о овом проблему пишем у оном што би требало да буде главно „оружје” омбудсмана – у годишњем извештају Народној скупштини. Међутим, у овој ствари постоји континуитет политике коју воде владе последњихдвдесетак година. Успевао сам у појединим случајевима да утичем да се радницима који су добили судске спорове уплате доприноси, иако је Закон о приватизацији то скоро забрањивао ако је предузеће у поступку реструктурисања.

Сада више немам никакав основ да помогнем. Мој посао и моја дужност је да проблем установим и на њега гласно и принципијелно указујем, док се не нађе неко у Влади ко ће бити спреман да га реши, а не гурне под тепих, на штету грађана.

Показало се до сада да скоро све системске мањкавости на које указујем, а владе игноришу, на крају као кршења Устава или људских права, констатује Уставни суд или Европски суд за људска права, али се то деси неколико година касније, због чега ти проблеми у међувремену знатно нарасту.

У Министарству финансија кажу да они на које се односи застаривање права на плаћање доприноса ипак могу остварити пензију?

Могу, теоретски, и да уплате себи пут око света и живе од камате на седмици на лотоу, само колико је то реално? У стварном свету, или ће добити „привремено” решење за мању пензију или могу да пробају да скупе новац и сами уплате доприносе које је требало да уплати послодавац. А ти доприноси су им већ одбијани од зараде и сада треба још једном да их плате?! За многе је то мисаона именица.

Једино је тачно да проблем постоји веома дуго и да многе владе, из популистичких разлога, нису гасиле државна предузећа која су на тржишту пропала, већ су постојала само на папиру, без стварне зараде, радници нису ишли на посао, али су им права остајала. То је била виртуелна привреда.

Само, Устав не гарантује профит предузећу, али гарантује права радника и држава не може да избегава сваку одговорност за њихово неостваривање, а камоли да увођењем застаревања доприноса аболира несавесне послодавце и државне органе од одговорности, а радницима гаси сваку наду да ће остварити законом гарантовано право.

Јасна Петровић

Нови правни и имовински хаос

Недавно сте Влади и надлежном министарству наложили да парламенту достави предлог закона којим се легализују бесправно подигнути објекти. Шта очекујете?

Одредбе о легализацији из Закона о планирању и изградњи које су усвојене за време прошле владе Уставни суд је, делимично и по мом предлогу, пре шест месеци оценио као неуставне. Првенствено због тога што је њима за остваривање истог права створен паралелан правни режим који је повољнији за оне који су кршили закон, него што је онај који важи за грађане који су све радили по прописима.

Уставни суд је, међутим, сам своју одлуку ставио „у бункер” на шест месеци и тиме одложио њено дејство, како би садашњој влади и Скупштини дао времена да припреме и усвоје нове прописе о легализацији, овај пут у складу са Уставом.

Тај рок је истекао, Уставни суд је објавио своју одлуку и одредбе о легализацији брисане су из правног поретка, а нови пропис није донет. То је нови правни и имовински хаос. Питање легализације мора се решити, то је животни проблем за хиљаде породица. Али се мора решити законом који није противан Уставу и на начин да се не крше имовинска права других грађана, нити грађевински и други технички стандарди. За писање тог решења неко у ресорним министарствима прима плату и ја сам их упозорио да своју обавезу према грађанима и правном поретку нису извршили и позвао да то што пре ураде.

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Rebalans-precenjene-drzavne-kase.sr.html>

Ребаланс прецењене државне касе

У буџет би ове године мање око стотинак милијарди динара него што је прошле јесени предвиђено

Како ће јавне финансије изгледати после ребаланса буџета још увек је непознато зато што мере штедње још нису усаглашене у владајућој коалицији. Одлука о томе требало би сутра да буде усаглашена, затим предлог иде влади, а крајем месеца предлог ребаланса иде и пред посланике.

Оно што је сада познато јесте то да ће измењена државна каса исказати и мање приходе, али и мање расходе. Речју, и приходи ће бити мањи од првобитно планираних деветсто педесет шест милијарди динара, а расходи нижи од 1.078 милијарди динара.

Они који мало дуже прате стање јавних финансија кажу да се готово никада није догодило да се ребаланс ради „наниже” и на приходној и на расходној страни буџета. Постало је правило да

када се ради овај државни прорачун, да се увек ради „навише”, то јест да се повећавају и приходи и расходи.

Зашто се сада ребаланс ради „наниже”? Мање због уштеда, то јест смањења на расходној страни, више због пада прихода. Штедња од планираних четрдесет милијарди динара не може да компензује велики пад прихода.

Упућени кажу да креаторима јавних финансија расходи нису разлог за бригу, јер су мање-више на планираном нивоу, али им је подбачај прихода већи проблем. У буџет се мање пара слило по основу пореза на добит, непореских прихода, подбациле су и акцизе на дуван због сивог тржишта резаног дувана. Порез на додату вредност такође није одбацио планиран приход. Речју, Министарство финансија предстојећим ребалансом признаје грешку у пројекцији прихода.

Према рачуницама, тај пад прихода је чак и два-три одсто БДП-а, што значи да би у буџет могло да буде уплаћено и стотинак милијарди динара мање до краја ове године.

Због тог раскорака буџетски дефицит нараста с предвиђених 3,6 одсто на 4,7 одсто БДП-а, или са око 120 на око 170 милијарди динара. Када се не би уштедело договорених четрдесет милијарди динара, буџетски дефицит би премашио двеста милијарди динара и износио би најмање 5,5 до шесто одсто БДП-а, на шта је упозоравао Фискални савет.

Економиста Горан Николић сматра да ће предстојећи ребаланс признати да су приходи у оригиналном буџету били прецењени и да ће у новом прорачуну бити нижи.

– Расходи су мањи проблем. Већ су направљене уштеде изменама пореских закона, а од додатне штедње од четрдесет милијарди динара најзначајније су ставке набавке робе и услуга и дискрециона права државе. Дефицит, по мојој рачуници, нараста на сто седамдесет седам милијарди динара – каже Николић.

Стручњаци иначе оцењују да су предложене уштеде направљене тако да никога не заболе. Подсећају да су чак две трећине буџета права гарантована законима за пензионере, социјалну заштиту, запослене у јавном сектору. Уколико се за 2014. жели даље смањење минуса у каси за око 1,5 одсто, сасвим је извесно да ће поменути права морати и законски да се мењају.

Колико ће свако министарство штедети још није познато. Највеће уштеде су предвиђене у Министарству финансија.

– Министарство финансија и привреде предложило је да се највише умањи наш буџет – око 5,6 милијарди динара. Тиме желимо да дамо пример како би ту врсту финансијске одговорности могли да очекујемо и од других. Јавни сектор мора да штеди на непродуктивним расходима да би се привреда развијала и омогућила запошљавање у продуктивним делатностима – наводе у овом министарству.

Ј. Рабреновић

Негативна селекција ствара услове за мобинг

Медијатори у фирмама нестручни, запослени се плаше да сведоче о злостављању колега

Да ли себе доживљавате као креативну, енергичну, вредну и неконфликтну особу, која на посао долази са широким осмехом и никада не одбија радне задатке? Да ли бисте себе описали као стручњака у својој професији или мајстора свог заната који се политиком не бави у радно време и који има доста струковних признања?

Ако сте на већи део ових питања одговорили потврдно, имамо за вас и добру и лошу вест. Добра је да ће ваша каријера вероватно кретати узлазном путањом, а лоша – да постоји велика вероватноћа да управо ви постанете жртва мобинга – психолошког малтретирања и понижавања од колега или шефа.

Стручњаци којима је у опису посла рад са жртвама мобинга кажу да су жртве психолошке тортуре на радном месту најчешће особе које се налазе у најпродуктивнијем животном периоду и које су високообразоване, а „целати” у психолошким рукавицама по правилу су особе које су радну књижицу добиле „преко везе” и које све стручне особе у свом радном окружењу доживљавају као своју непосредну конкуренцију.

Уједињени резултати социјално-психолошких истраживања говоре да свака друга запослена особа у Србији има страх од отказа. На жалост, управо је страх од губитка посла покретачки механизам за мобинг – психолошко малтретирање колега које има за циљ ослобађање од вишка радне снаге, а та тортура врши се кроз застрашивање, премештање на друго радно место, социјалну изолацију и професионално игнорисање.

Скицирајући портрет жртве мобинга психолог Вера Кондић, која ради у Удружењу грађана „Но мобинг”, каже да жртва најчешће има богато и квалитетно радно искуство – добро познаје свој посао и често га познаје боље него особа која је њен шеф. Она истиче да у нашем друштву постоји велика негативна селекција и да се много нестручних особа налази се на руководећим позицијама – пре свега захваљујући партијским књижицама.

Вера Кондић објашњава да је Законом о мобингу предвиђено да свако предузеће има особе које посредују у случајевима мобинга, али са жаљењем констатује да ти медијатори најчешће немају адекватну обуку и да се као такви баве посредовањем.

– Они су пре свега плаше реакције послодаваца, односно имају страх да ће бити скинути са платног списка фирме ако „пресуде” у корист оштећеног. Особе које нам се обраћају за помоћ жале нам се да њихово „посредовање” по форми највише подсећа на полицијско ислеђивање – а то није задатак медијатора – каже Вера Кондић.

Посредник није особа која треба да „пресуди” да ли је било мобинга или није, већ је његов задатак да покрене комуникацију која је дошла у ћорсокак.

– Један медијатор је особи која је поднела тужбу за мобинг рекао: „Не знаш ти како је мени било током каријере, твој проблем није ништа!” Медијатори често нису свесни да својим нестручним посредовањем могу проузроковати још већу штету а законом, на жалост, није

предвиђено да посредници имају базично образовање из хуманистичких наука и да то буду особе које се не налазе на платном списку предузећа, јер је то претпоставка њихове неутралности и независности – каже Вера Кондић.

На питање – како запослени може да докаже да је жртва мобинга, она одговара да су за то потребни материјални докази и изјаве сведока. Искуство, међутим, говори да је солидарност колега једна од најслабијих карика у ланцу доказивања, јер ретко ко има храбрости да сведочи у корист ближњег свог, а против шефа. Често се дешава да особа која је жртва мобинга добије отказ, а онда је веома тешко мотивисати колеге да сведоче у њену корист, јер се плаше да и њих не задеси таква судбина.

– Материјални докази су од кључног значаја за доказивање мобинга – ту спадају сви мејлови и смс поруке у којима је јасно да мобер малтретира и вређа свог запосленог, као и аудио и видео снимци мобинга. Такође су важни дописи, смс поруке и мејлови које сте неком упутили, а изостао је одговор, или је био негативан, или вас је неко вређао и говорио да су то измишљотине и инсинуације. Од великог значаја су и налази лекара који документују здравствено стање жртве мобинга – закључује Вера Кондић.

Милорад Антић, председник Форума средњих стручних школа каже да су примери мобинга у образовним установама чести и свакодневни и оцењује да су жртве психолошког малтретирања чешће професори у средњим стручним школама које уписују мањи број ученика.

– Када се запослени плаше за своје радно место моћ директора је много израженија, а мобинг је чешћи у мање популарним средњим школама које уписују мањи број ђака и у којима је проблем попунити одељења. Жртве мобинга најчешће су мирне, тихе и повучене особе – веома се ретко дешава да мобер злоставља свађалице и арогантне особе, јер зна да ће му се оне супротставити – каже Антић.

Он објашњава да се мобинг врши на различите начине – наставници се оптужују да касне на часове, да долазе на посао у неадекватној гардероби, да нису у стању да одрже дисциплину на часу и да лоше воде педагошку документацију.

– Неки наставници су чак оптужени да злостављају ученике и изгубили право да предају у просвети – тврди Антић.

Др Зоран Савић, председник синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, каже да је због учесталости мобинга овај синдикат недавно формирао трочлану комисију која се бави случајевима психолошке тортуре на радном месту. Он напомиње да је веома тешко доказати мобинг и додаје да су здравствени радници у посебно тешкој позицији јер су често жртве малтретирања пацијената и својих колега.

Катарина Ђорђевић

Психолошки притисци пре проглашења „вишка” запослени

Политички мобинг у јавном сектору – постојећи радници трпе малтретирање јер се сматра да су лојални бившој политичкој гарнитури

Свакога дана десетак особа потражи помоћ Републичке агенције за мирно решавање радних спорова због психичке тортуре на радном месту, а у процедури ове агенције тренутно се налази двадесетак спорова. Олга Кићановић, правница и саветница у овој агенцији, не крије незадовољство због чињенице да је у последње три године, од како је ступио на снагу Закон о спречавању злостављања на радном месту, у нашој земљи донето свега десетак правоснажних пресуда за мобинг. Она такође скреће пажњу на чињеницу да преко деведесет одсто особа које се обраћају за помоћ због малтретирања на радном месту има медицинску дијагнозу или је на боловању због мобинга.

– У Србији мобинг има неке карактеристичне „појавне” облике. Запослени у јавном сектору најчешће су жртве политичког мобинга – постојећи радници трпе малтретирање, јер се сматра да су лојални бившој политичкој гарнитури. Жртва мобинга може бити и кафе куварица у неком јавном предузећу, јер руководилац жели да на то место доведе свој „кадар”. Сматрам да ће у овим предузећима мобинг постојати све док она буду „плен” политичких коалиционих споразума, јер ће се свака нова политичка гарнитура отимати о радна места – каже Олга Кићановић.

У приватизованим предузећима психолошка тортуре најчешће има циљ ослобађање од вишка радне снаге, а та тортуре врши се кроз застрашивање, премештање на друго радно место, вређање и неплаћени прековремени рад.

– Други вид мобинга је избацавање способних, активних и стручних радника и довођење нестручних послушника без радног искуства, како би се у процесу приватизације то предузеће још више обезвредило и продало за цабе одређеној особи. Веома раширен облик мобинга је отпуштање и застрашивање синдикалних активиста у циљу слабљења, уситњавања и политизације синдиката – прича Олга Кићановић.

Наша саговорница истиче да су друштва у коме снажно дувају ветрови транзиције плодна тла за клијање мобинга. Приватизација и транзиција су већ две деценије „алиби” за кршење свих људских права, а страх од губитка посла је покретачки механизам за психолошко малтретирање и понижававање колега.

– Мобинг је психолошко предворје отказа, јер враћању радне књижице увек претходи психолошки притисак на појединца од шефа или групе колега. Мобинг није синоним за вишак узвичника у комуникацији на релацији шеф–сарадници, већ је синоним за психолошко малтретирање у „рукавицама”. Психолошка тортуре обично почиње тако што се прекида комуникација са радником или почињу да му се ускраћују битне пословне информације од свог шефа, менаџера за људске ресурсе или пи-ара предузећа – објашњава Олга Кићановић

Жртве високо софистицираног мобинга најчешће су интелектуалци или експерти у свом послу који се суочавају са „празним столом – односно са потпуним одсуством радних задатака. Њима

се одузима посао, најчешће без икаквог објашњења, а њихове дужности пребацују се на друге колеге.

– Ове особе често се премештају у архиве, таванске или подрумске просторије, а истовремено добијају исту плату, што рађа анимозитет код колега који имају доживљај да за своју плату раде и туђи посао. Истовремено, фирмом почињу да се шире гласине и кулоарске приче, а трачеви су најважније „споредно оружје” у сваком психолошком рату. У високо софистицирани мобинг спада и „лудачка” контрола сарадника и омаловажавање њиховог рада. Најчешће се дешава да стручњаци одлазе са посла, јер имају алтернативу, а у предузећу остају нестручни и послушни радници – каже Олга Кићановић.

Наша саговорница истиче да радници смањење плате или добијање минималца готово никада не доживљавају као облик „мобинга” од послодавца и објашњава да запослени прихватају све рационалне аргументе за тешку економску ситуацију.

– Они трпе малу и нередовну плату и минималац, јер су свесни тешке ситуације, али не прихватају да их неко понижава – колико год да је економска ситуација тешка, људима су важни хармонични односи на послу – истиче Олга Кићановић.

Коментаришући чињеницу да се на прсте две руке могу набројати правоснажне пресуде за мобинг она истиче да треба направити озбиљнију обуку за судије, јер судски спорови за мобинг трају више од две године.

– Наше судије или не суде, или одбацују ове тужбе, правдајући се чињеницом да нису прошли кроз одговарајућу обуку и да нису едуковани да препознају мобинг. Републичка агенција за мирно решавање радних спорова има рок од 30 дана да реши случај мобинга – каже Олга Кићановић.

Катарина Ђорђевић

Тужба против шефа не спречава отказ

Олга Кићановић скреће пажњу на чињеницу да готово свака трећа особа која им се обрати за помоћ злоупотребљава институцију мобинга, јер сматра да ће подизање тужбе против шефа да је заштити од отказа – што је нетачно. Особа је „заштићена” од отказа само осам до тридесет дана и то само ако се јави надлежној особи у свом предузећу која посредује у случајевима мобинга.

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Zlostavljanje-na-radnom-mestu/Klanovi-prave-losu-radnu-atmosferu-u-KCS.sr.html>

Кланови праве лошу радну атмосферу у КЦС

Међугенерацјски јаз и неспоразуми међу медицинским сестрама због облачења

Лекар који на сваком ноћном дежурству спопада младу медицинску сестру, млади специјалиста коме „уваљују” дежурства, а спречавају га у напредовању, бивши директор, који је после политичке смене завршио у собичку у подруму а на ходнику нико не сме да му се срдачно јави... Актери ових примера су заправо злостављани или, како би се данашњим правничким језиком рекло мобинговани, али многи нису спремни да своје злостављаче пријаве.

Због десетине оваквих случајева које смо имали прилику да чујемо из здравствених установа широм Србије, а које су пуниле странице штампе, Клинички центар Србије (КЦС) је први међу

здравственим установама основао посебни одсек који ће се бавити мобингом. Воде га клинички психолог и психотерапеут Александра Јанковић и социјална радница Александра Бранковић, које кажу да су „претрпане послом”. Од 23. јануара, од када је Одсек за спречавање злостављања на раду у КЦС-у основан, стигло им је више од четрдесетак пријава за мобинг. Међу случајевима које су нам описали, нема никаквих „пикантерија” везаних за позната имена из здравства – прве су своје проблеме на послу похитале да пријаве медицинске сестре и спремачице.

– За ово кратко време од формирања одсека, 20 захтева због злостављања на раду успели смо да решимо неком врстом посредовања. Већина су жене, углавном медицинске сестре, које имају огромно радно искуство и добро стручно знање. Оне су најдиректније везане за пацијента, али са друге стране на њима се преламају захтеви већег броја људи, главне одељенске сестре, главне сестре клинике, од начелника, директора... Оне се жале да добијају налоге који немају никакве везе са радним обавезама, у време када то није предвиђено, а садржај посла доживљавају као понижавајући. На пример, од њих се тражи „да иду да виде где су колица”. Условно речено, реч је о омалим стварима, али су то ситуације које се понављају – објашњава Јанковићева.

Невоље настају када се овој сестри следећег дана каже да то није добро урадила и да размисли о томе шта ће се догодити!

– Највећи проблем је што постоје озбиљне претње да ће изгубити посао, а то код људи данас изазива највећи страх. Други озбиљан проблем проистиче из генерацијског јаза. Постоји група медицинских сестара, која је васпитана у другом времену и које воле да буду прописно обучене и да су им униформе тачно одређене дужине. Нове генерације сестара су у погледу одевања и понашања – опуштеније. У том судару генерација налази се и простор за интриге, које су основа и покретача свих могућих конфликта. Будући да постоји страх од губитка посла и несигурност, лако је преко гласина постићи код неке особе, осећања несигурности и угрожености – каже Александра Јанковић.

Она објашњава да мобинга има свугде, али што је виши ниво образовања и виша позиција на друштвеној лествици, то су перфиднији и опаснији начини мобинга.

– То су углавном покушаји да се један лекар дисквалификује, да се оспори његов досадашњи ангажман и знање, да се направе лобији. У Клиничком центру има много кланова који се стварају против појединца или против групе лекара. Онда борба и трка ко ће имати већи број пацијената и то важних, затим преузимање пацијената – набраја Александра Јанковић.

Она каже да се у КЦС-у нису посебно издвојиле клинике на којима има више оваквих проблема, али да су већ неколико пута одговориле на захтеве директора неких клиника да дођу у радну средину, јер су се на јутарњим састанцима више бавили међусобним односима међу запосленима него својим послом – лечењем пацијената.

Јанковићева објашњава и да због могућности да се неко позива да је мобингован, а да заправо само избегава оно што му је посао, а још чешће ситуације да се мобер, односно достављач, огласи као угрожена страна, па је следећа активност овог одсека да уради социјалну анкету. Одлази се у ту клинику и прикупљају подаци и мишљења других људи. Јанковићева додаје да се од тренутка када особа поднесе захтев, реагује у року од три дана, а први покушај јесте да се проблем реши у оквиру КЦС-а. У два случаја, особе су сматрале да је за њих ефикасније да се директно обрате Републичкој агенцији за мирно решавање спорова.

Оливера Поповић

Жртве воде дневник мобинга

Када нам неко поднесе притужбу на мобинг, после детаљног разговора тражимо да та особа води својеврсни дневник мобинга, најчешће седам дана и да свакодневно уписује да ли се понашање на које се жали, односно мобинг понавља. Мобинг се догађа најчешће „лицем у лице”, без сведока, па таквој особи сугеришемо да би било добро пред шефа, којег оптужује за мобинг, стане са неком колегиницом, да би имала сведока, објашњава Александра Јанковић.

Забрана обраћању медијима

Због могућности да се медији дочепају неке „масне” приче о мобингу, у КЦС-у су увели правило да особа која је пријавила мобинг и затражила заштиту мора писмено да се обавезе да све информације које буду изнете у самом поступку не могу бити достављене медијима док се поступак не заврши.

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Zlostavljanje-na-radnom-mestu/Smena-od-36-sati-i-zakidanje-na-plati.sr.html>

„Смена” од 36 сати и закидање на плати

Сведочења жртва о злостављању – од закључавања у оставу до сталног пребацивања потчињеном да је болестан, глуп или луд

Она је, по оцени послодавца, била „престара” за посао. А по закону – „премлада” за пензију. За њен одлазак из фирме уз отпремнину шеф није хтео ни да чује. А добровољни отказ њој, логично, није био ни на крај памети.

У таквој свакодневној атмосфери, послодавац је једног дана отишао предалеко – радницу која му није била по вољи закључао је у просторију за одлагање метли. Несрећна жена је срећом код себе имала мобилни телефон и позвала полицију. Све ово догодило се пре две године у једној београдској фирми. Да ли је у питању мобинг, рећи ће правосуђе.

Ово је само један пример којим је Милан Јовановић, координатор удружења „Ноу мобинг” из Чачка, описао са каквим се мукама боре запослени. Он њихове проблеме несумњиво разуме, јер је и сам био жртва мобинга. Свој случај оставио је иза себе, али се не би могло рећи и да је случај оставио њега. Тога се подсети увек када погледа у свој здравствени картон.

Овом приликом, Јовановић је бирао да за „Политику” прича у улози некога ко помаже другима да се изборе са шиканирањем на послу. Тако стижемо и до вероватно једног од најдрастичнијих примера. У случају Чачанке Б. Р. прекршен је сваки закон – од моралног до радног.

– Радила је на припреми хране некада и 36 сати без престанка. Уговор о раду је нетрагом нестао, а решење о годишњем одмору није ни постојало. Послодавац им је „великодушно” давао свега десет дана одмора, а дани одмора током новогодишњих или верских празника за њу и њене колеге нису постојали – истиче Јовановић.

Када је реч о заради, газда је „минималац” уплаћивао радницима на рачуне отворене у банци, а остатак „на руке”. Малтретирање на послу Б. Р. је окончала уз подршку удружења „Ноу мобинг” медијацијом, без судског поступка. Као резултат, од послодавца је добила отпремнину и статус технолошког вишка. Данас јунакиња ове приче хлеб зарађује у једној европској земљи, а Јовановић покушава да помогне другим жртвама.

– Рецимо, сада радимо на случају десетак возача међународног транспорта. Иако су потписали уговоре о раду, свој примерак уговора нису добили. Такође, потпис су морали да ставе и на два бланко документа, која су преко ноћи постала споразумни прекид радног односа или пристанак радника да послодавац може да подиже њихове девизне дневнице – каже Јовановић.

Њихов највећи проблем је свакако плата која, после 70 дана проведених на путу, уместо две хиљаде евра, буде смањена чак десет пута. Мобинга, наравно, има и у другим градовима. У Краљеву руководилац службе за правне послове једног шумарског газдинства Дејан Данчетовић и Милоје Илић, онда чувар шума а данас ловочувар, пре пет година започели су своју борбу. Суду су тужили тадашњег директора због непрестаних увреда и понижавања. Како за „Политику” прича Данчетовић, његов радни дан почињао је у седам часова ујутру, а већ у првих сат времена по двадесет пута је био позиван у директорову канцеларију.

– Знао је тачно колико ми секунди треба да дођем до свог радног места и чим бих се опет би ме позвао. Предложио ми је и да купим ролере како би ми та шетња била лакша и бржа. Уз то, често ме је питао да ли сам болестан, луд, глуп... Одузимао ми је правне предмете, а уступао курирске послове – каже Данчетовић.

Он је тужбом преухитрио очигледну намеру директора да га смени.

Исто је поступио и Илић због сличног разлога: честих претњи, уцењивања, заказивања састанака на којима се директор не би ни појављивао уз изговор да га „нико није ни звао”, већ да је овај чувар шума то умислио. Надређени је наређивао и свакодневне контроле Илићевог терена, а без обзира на то што нису пронађени пропусти, кажњавао би га премештањем на лошије радно место. После дугог судског процеса у коме су се чула сведочења око 30 колега, иначе инжењера шумарства и службеника, Апелациони суд у Крагујевцу донео је пресуду у корист оштећених.

– По слову закона, злостављач више не би ни могао ни смео да обавља функцију руководиоца или управника. Али он је сада директор једног парка природе и ужива све повластице – од приватног аута, велике плате, добрих дневница... Хтели смо да се обратимо и инспекцији рада у Београду, јер је она надлежна да поступа по пресуди. Од тога смо за сада одустали јер смо под сталним притиском генералне дирекције. Ипак, припремили смо једно писмо адресирано на вицепремијера Вучића – прича Данчетовић.

Победа двојице колега, који су смогли снаге да се изборе за своја права, огледа се једино у чињеници да су сачували своја радна места.

Вишња Аранђеловић

Нокаутирао шефа па се помирили

Милан Јовановић истиче да жртве мобинга нису само они на основним радним позицијама, већ и њима надређени. Добро памти случај када је један радник нокаутирао свог шефа. После неколико увреда и једног разумног договора и такав проблем је решен. Упркос свему, тај радник до данас није променио ни посао ни послодавца.

КАРЛОВ УГАО

. Новокомпоноване газде су постојале и у праисторији. Звали су се тираносауруси.

. Директор предузећа је изнад заменика и помоћника. Дакле, капо ди тути капи.

. Слободна радна места су реткост, али је зато мобинг масовна појава.

. Шетање опанака је био турски тип мобинга.

- . Постоји злостављање на послу, али постоји и злостављање као посао.
- . И у репрезентативном фудбалу постоји мобинг. Кад те газда нагони да певаш иако немаш слуха.
- . Да није Кркобабића, Динкић би вршио мобинг над пензионерима.
- . Радници су између два зла: ако се обратиш суду, губиш посао, ако ћутиш, губиш достојанство.
- . Наши тајкуни уче енглески. Свако јутро поздрављају своје раднике са „Гуд мобинг!“

Драгутин Минић

АЛО

<http://www.alo.rs/vesti/aktuelno/ili-prijem-kod-premijera-ili-spavamo-ispred-vlade/21953>

РАДНИЦИ „КОМГРАПА”

Или пријем код премијера или спавамо испред Владе!

Аутор: А. М.

Синдикат радника предузећа ХК „Комграп” најавио је да ће од 20. јуна свакодневно организовати протест испред Владе Србије уколико представнике штрајкачког одбора ове фирме не приме представници власти, сазнаје „Ало!”.

Наиме, у допису који је упућен Влади Србије, представници радника ове фирме истичу да траже хитан пријем код премијера Ивице Дачића, првог потпредседника Александра Вучића, али и ресорних министара грађевине и правде због процесуирања тужбе и кривичних пријава против већинског власника фирме „Интеграл инжењеринга” из Лакташа.

Више пута смо се обраћали властима да нам помогне у борби да се сачува предузеће „Комграп”, односно да већински власник да писмене гаранције да ће предузеће наставити да се бави грађевинском делатношћу, те да ће се радницима повезати стаж, затим гаранције да ће нам бити исплаћене заостале зараде од 2009. године - истиче Небојша Дајић, председник штрајкачког одобра.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2013&mm=06&dd=14&nav_id=723028

Сагласност неопходна за решења

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Београд -- Потпредседник Владе и министар рада Јован Кркобабић разговарао је са председником Савеза самосталних синдиката Србије Љубисавом Орбовићем.

Кркобабић и Орбович су се сагласили да се до решења у вези са изменама законских прописа из домена рада мора стићи уз обострану сагласност представника радника и послодаваца.

Кркобабић је представницима синдиката, како је саопштено из његовог кабинета, предочио економске мере Владе Републике Србије које ће бити предузете у превазилажењу деликатне економске ситуације у земљи.

Највећи део разговора био је посвећен очекиваним изменама законских прописа у домену рада, како код Закона о раду, тако и Закона о штрајку.

Обострано је констатовано да се до тих решења мора стићи стрпљивим и упорним радом уз обострану сагласност представника радника и послодаваца.

Кркобабић је нагласио апсолутну спремност Министарства, на чијем је челу, да тај дијалог као и решења помогне у пуном свом капацитету.

Изражено је такође очекивање да ће током јесени бити усвојен Закон о штрајку а до краја године и измењени Закон о раду, наводи се у саопштењу.

<http://www.pressonline.rs/info/drustvo/276430/orbovic-da-izbegnu-otpremnine-poslodavci-ce-otpustati-radnike-nakon-sto-ih-prebace-u-drugu-firmu.html>

Орбовић: Да избегну отпремнине, послодавци ће отпуштати раднике након што их пребаце у другу фирму

Предложене измене Закона о раду неприхватљиве су за Савез самосталних синдиката Србије, нарочито одредба да послодавац исплаћује отпремнину само за период који је радник провео код њега, изјавио је данас председник овог синдиката Љубисав Орбовић.

Он је гостујући на РТС-у рекао да то отвара **простор за бројне манипулације**, јер ће се дешавати да послодавац када треба да отпусти раднике, пребаци их у другу фирму и тако избегне плаћање отпремнина.

"Ми предлагемо да се отпремнине исплаћују за онај период за који нису исплаћене и то би био коректан однос", нагласио је Орбовић.

Он је додао и да предложене измене закона неће донети лакше запошљавање, како се тврди, већ ће довести до тога да радник неће имати стални радни однос, пуно радно време.

Послодавац ће, како каже, моћи да га позива када му је потребно да ради два сата, један дан у месецу, или како њему одговара.

"То не води ничему. Радници ће постати робови које неко покреће када је њима потребно. Никакав помак у квалитету се неће створити, већ ће се створити зависност. Онај који ради два дана у месецу, неће моћи да заради да преживи месец", навео је Орбовић.

Председник синдиката је нагласио да је **боље да радник не ради, него да ради два дана**, јер то није решење и не може да обезбеди егзистенцију, а идеја овог предлога је, како тврди, да се **створи лажни увид зарад статистике, како се смањује број незапослених**.

Он је нагласио да ће овај синдикат учествовати у изради измена закона о раду, који у септембру иде у процедуру и ако буду незадовољни оним што се дешава, биће и адекватан одговор синдиката - протести.

Упитан да ли учествују у договорима о мерама штедње, он је одговорио да нису позвани и да је то још једна потврда да у Србији не постоји социјални дијалог.

Извор: Тањуг